

Antopäivä
13.12.2018
Päätösnumero
18/0576/2
Diaarinumero
01931/17/2299
02022/17/2299

Asia Kunnallisvalitus

Valittajat Raili Fagerholm, Kittilä
Paula Nevalainen, Kittilä

Päätös, josta valitetaan

Viranomaisen ja päätöksen päivämäärä
Kittilän kunnanvaltuusto
31.10.2017 § 80

Kunnanvaltuusto on päättänyt, että muun muassa törkeästä virka-aseman väärinkäyttämisestä syytteessä olevat Kittilän kunnan luottamustoimissa tällä hetkellä toimivat Fagerholm ja Nevalainen sekä 19 muuta luottamushenkilöä pidätetään osallistumasta asioiden käsittelyyn asioissa, joista he ovat syytteessä tai muusta syystä esteellisiä, siihen saakka, kunnes kyseisiä luottamushenkilöitä vastaan nostetut syytteet on käsitelty lainvoimaisella tuomiolla toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Fagerholm on vaatinut, että päätös kumotaan.

Asian käsittelyssä on tapahtunut kuulemis- sekä muita virheitä. Kirjattuna lähetetyn kuulemiskirjeen viimeinen lunastuspäivä on ollut 18.10.2017, mutta kirjeessä ilmoitettu viimeinen lausuman antopäivä oli jo 16.10.2017. Asian käsittely kunnanhallituksessa ja valtuustossa on perustunut pitkälti asiantuntijalausuntoon ja siinä erityisesti virkarikoksen törkeyteen. Fagerholm ei ole saanut lausuntoa eikä kunnanhallitukselle tehtyä päätösesitystä nähtäväkseen. Häntä ei ole myöskään kuultu saamastaan syytteestä eikä kunnan asianomistaja-asemasta. Häntä on kuultu ainoastaan kahdeksan kunnanvaltuutetun 19.6.2017 tekemästä aloitteesta, joka on lähetetty kuulemiskirjeen liitteenä. Fagerholmilla ei ole ollut lausuntoa antaessaan tietoa tai mitään syytä aiemmin saamastaan tunnustamistarjouksesta johtuen uskoa, että häntä tullaan syyttämään törkeästä virka-aseman väärinkäytöstä tai että hänen katsotaan tehneen virkarikoksen Kittilän kuntaa kohtaan. Jos hän olisi tiennyt syytettävän teon törkeydestä, hän olisi lausunut asiassa toisin.

Valtuutetut ovat saaneet kaiken asiaan liittyvän materiaalin sekä päätösesityksen nähtäväkseen ensimmäisen kerran vasta valtuuston kokouksessa. Päätettävä asia on ollut niin merkittävä, että tällaista menettelyä ei voida pitää hyväksyttävänä. Fagerholmin asia on käsitelty samassa pykälässä muiden luottamushenkilöiden kanssa, vaikka heitä syytetään eri luottamustehtävissä ja eri tilanteissa tehdyistä virkarikoksista. Valtuutetuille ei ole edes annettu mahdollisuutta käsitellä jokaisen luottamushenkilön tilannetta yksilöllisesti. Fagerholmia syytetään yhdestä teosta, kun osalla syytteitä on useita. Syytteen teonkuvauksia ei ole ollut mahdollista käsitellä, vaan teon törkeyden arviointi on jäänyt pelkästään haastekirjelmän otsikon varaan.

Luottamustoimesta pidättäminen ei voi tapahtua kuntalain 85 §:n 4 momentin perusteella, koska syytteenalainen teko on tapahtunut 17.11.2014 eli edellisessä, 31.5.2017 päättyneessä luottamustoimessa. Vaalien jälkeen on alkanut uusi luottamustoimi. Hän ei ole tässä toimessa tehnyt mitään tekoa, josta olisi syytteessä.

Nevalainen on vaatinut, että päätös kumotaan ja asia käsitellään uudelleen. Lisäksi hän on pyytänyt, että hänelle korvataan valittamisesta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Kaikki luottamushenkilöt on käsitelty yhdessä, vaikka *Nevalainen* on vastineessaan kunnanhallitukselle pyytänyt asian käsittelyä kunkin kohdalla erikseen huomioiden luottamushenkilön oikeusturva. Syytettyinä olevien vastaus-ten huomioiminen päätöksenteossa on mahdotonta, jos päätös tehdään kaikkia koskien yhtä aikaa. Päätöksenteon pitäisi tapahtua yksilöllisen arvioinnin kautta.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kittilän kunnanhallitus on antanut lausunnot.

Fagerholm ei ole hänelle varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut vastaselitystä.

Nevalainen on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo valtuuston päätöksen.

Nevalaisen oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus hylätään.

Perustelut

Kuntalain 96 §:n mukaan jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Asiakirjoista ilmenee, että ensimmäiset kuulemiskirjeet luottamushenkilöiden mahdolliseen luottamustoimesta pidättämiseen liittyen on lähetetty 2.10.2017. Kuulemisaika on päättynyt 16.10.2017. Fagerholmin valituksen mukaan kirjattun kuulemiskirjeen viimeinen lunastuspäivä on ollut 18.10.2017. Fagerholm ei ollut ehtinyt hakea kuulemiskirjettä ennen vastausajan päättymistä. Hän oli kuitenkin saanut tiedon kuulemiskirjeen sisällöstä toiselta esitutkinnassa olleelta luottamushenkilöltä, ja hän oli antanut vastauksen sähköpostitse 16.10.2017.

Valtuusto on 31.10.2017 § 80 päättänyt pidättää Fagerholmin ja Nevalainen sekä 19 muuta luottamushenkilöä osallistumasta päätöksessä mainittujen asioiden käsittelyyn päätöksestä ilmeneväksi ajaksi. Kunnanhallitus on valtuuston päätöksen täytäntöönpanoon ja laillisuusvalvontaan liittyen 21.11.2017 § 403 päättänyt, että asia palautetaan takaisin valmisteluun ja kunnanhallitus hankkii asiassa oikeustieteellisen asiantuntijalausannon. Pyydetty asiantuntija ei kuitenkaan ollut halukas antamaan pyydettyä lausuntoa.

Kunnanhallitus on 13.2.2018 § 61 merkinnyt tiedoksi, että osalle kuultavista on lähetetty aiemmassa kuulemismenettelyssä havaitun muotovirheen vuoksi kuulemiskirjeet uudelleen 6.2.2018 siten, että kuulemisen määräaika päättyy 28.2.2018 ja että asian käsittelyä jatketaan kuulemismenettelyn täydentämisen jälkeen.

Kunnanhallitus on 19.3.2018 § 103 todennut, että aiemmassa kuulemisessa tapahtunut muotovirhe on korjattu suorittamalla osittain uusi kuuleminen, ja että kunnanhallitus toteaa valtuuston 31.10.2017 § 80 tekemän päätöksen lailliseksi sekä valtuuston päätösvaltaan kuuluvaksi ja päättää panna päätöksen täytäntöön.

Hallinto-oikeus toteaa, että kunnanhallitus on 21.11.2017 § 403 tosiasiallisesti jättänyt valtuuston 31.10.2017 § 80 tekemän päätöksen täytäntöön panematta valmistelussa havaittujen puutteiden vuoksi. Puutteiden korjaamisen jälkeen asiaa ei ole kuitenkaan saatettu valtuuston uudelleen käsiteltäväksi kuntalain 96 §:n säännöksestä poiketen. Hallinto-oikeus katsoo, että valtuuston valituksenalaisessa päätöksessä oleva kuulemisvirhe ei ole korjautunut sillä, että päätöksen tekemisen jälkeen on varattu uusi tilaisuus tulla kuulluksi. Tämän johdosta valituksenalainen päätös on kumottava.

Asian tultua kumotuksi edellä kerrotulla perusteella muista Fagerholmin ja Nevalaisen esittämistä valitusperusteista ei ole tarpeen lausua.

Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Valituksenalainen päätös ei ole tullut kumotuksi Nevalaisen esittämällä valitusperusteella. Tämä huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Nevalainen joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolainkäyttölaki 73 §
Kuntalaki 135 § 2 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (HaO 00.33 K).

Esittelevä jäsen

Minna Manninen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Aila Kovala,
Anna-Kaisa Marski ja Minna Manninen.

Jakelu**Päätös**

Raili Fagerholm
Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Paula Nevalainen saantitodistuksin
Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös

Kittilän kunnanvaltuusto

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

Päivi Leppälä
Lainkäyttösihteeri Päivi Leppälä

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Sähköisen asiointipalvelun kautta lähetetyn päätöksen tiedoksisaantipäivä on asiointipalvelusta saadun viestin avaimispäivä. Milloin päätös on toimitettu tiedoksi saantitodistusta vastaan tai haastemiehen välityksellä, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen korkeimman hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Faksi: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi 00131

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>